

B.A [PART -II] [SEMESTER-III] [CBCS]EXAMINATION Oct/ Nov, 2023

Political Science Paper No. III (DSC D-7)

Political Process of India

Sub code-73376/77676

Day & Date- Wednesday, 29/11/2023

Time -02.00pm to 04.00pm

Total Marks- 50

Instructions- 1] All questions are compulsory.

2] Figures to the right indicate full marks.

Q.1: Complete the following sentences by choosing correct alternatives [10]

1. The President of Bharatiya Janata Party is

- (a) Narendra Modi b) Amit Shah (c) J. P. Nadda (D) None of these

2. Who is the current Chief Election Commissioner of India?

- (a) Rajeev Kumar b) V. S. Seigal (c) Krishnamurthy (d) None of these

3.post is constitutionally provided for checking the financial accounts of the Central Government and the constituent states.

- (a) Attorney General (b) Comptroller and Auditor General
(c) Ombudsman (d) Treasury Officer

4. Members of Lok Sabha from Satara District is.....

- (a) Srinivas Patil b) Udayanraje Bhosle (c) Prithviraj Chavan (d) None of these

5. As per the recommendation of the Tarkunde Committee, in 1996 the number of members in the Election Commission was

- (a) three b) ten (c) five d) six

6. The National Congress Party was founded in the year

- (a) 1950 (b) 1885 (c) 1947 (d) 1980

7. The first Prime Minister of independent India was

- (A) Pt. Nehru (b) Narendra Modi (c) Rajiv Gandhi (d) None of these

8. The total number of members of the Rajya Sabha is

- (a) 320 (b) 225 (c) 250 (d) 150

9. The Communist Party of India was founded in the year

- (a) 1950 (b) 1970 (c) 1924 (d) 1978

10. The Chief Election Commissioner may hold office till his age of

- (a) 58 (b) 60 (c) 65 (d) 70

Q. 2. Write detail answers of the following question.

[20]

1. Explain the administrative relationship between center and state in India.

Or

Explain the structure and policies of the Indian Congress Party.

2. What is casteism? Explain the impact of casteism on Indian politics.

Or

Explain the measures to prevent crime in electoral politics.

Q. 3. Write Short notes. (Any Four)

[20]

(a) Chief Election Commissioner

(b) Centre-State Economic Relations

(c) The Bharatiya Janata Party

(d) Regionalist politics

(e) Role of Regional Parties

(f) Independence of the Election Commission

मराठी रुपांतर

प्रश्न : योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा.

(१०)

1. भारतीय जनता पक्षाचे अध्यक्षआहेत.

(अ) नरेंद्र मोदी (ब) अमित शहा (क) जे. पी. नड्डा (ड) यापैकी एकही नाही

2. भारताचे सध्याचे मुख्य निर्वाचन आयुक्त कोण आहेत?

(अ) राजीव कुमार (ब) व्ही. एस. सेईगल (क) कृष्णमुर्ती (ड) यापैकी एकही नाही

3. केंद्र सरकारचे व घटक राज्यांचे आर्थिक हिशेब तपासण्यासाठी..... या पदाची घटनात्मक तरतूद केलेली आहे.

(अ) महान्यायवादी (ब) नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (क) लोकपाल (ड) कोषाधिकारी

4. सातारा जिल्ह्याचे लोकसभेचे सदस्य.....आहेत.

(अ) श्रीनिवास पाटील (ब) उदयनराजे भोसले (क) पृथ्वीराज चव्हाण (ड) यापैकी एकही नाही

5. तारकुंडे समितीच्या शिफारशीनुसार १९९६ साली निर्वाचन आयोगातील सदस्य संख्या..... करण्यात आली.

(अ) तीन (ब) दहा (क) पाच (ड) सहा

6. राष्ट्रीय काँग्रेस पक्षाची स्थापनासाली झाली.

(अ) १९५० (ब) १८८५ (क) १९४७ (ड) १९८०

7. स्वतंत्र भारताचे पहिले पंतप्रधानहोते.

(अ) पं. नेहरू (ब) नरेंद्र मोदी (क) राजीव गांधी (ड) यापैकी नाही

8. राज्यसभेची एकूण सदस्य संख्याआहे.

(अ) ३२० (ब) २२५ (क) २५० (ड) १५०

9. भारतात साम्यवादी पक्षाची स्थापना साली करण्यात आली.

(अ) १९५० (ब) १९७० (क) १९२४ (ड) १९७८

10. मुख्य निर्वाचन आयुक्त आपल्या वयाच्या व्या वर्षापर्यंत आपल्या पदावर राहू शकतो.

(अ) ५८ (ब) ६० (क) ६५ (ड) ७०

प्रश्न २. दीर्घोत्तरी प्रश्न :

(२०)

१. भारतातील केंद्र आणि राज्य यांचे प्रशासकीय संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय काँग्रेस पक्षाचे रचना व ध्येयधोरण स्पष्ट करा.

२. जातिवाद म्हणजे काय? भारतीय राजकारणावरील जातीवादाचा प्रभाव स्पष्ट करा.

किंवा

निवडणुकीच्या राजकारणातील गुन्हेगारीस प्रतिबंध करण्याचे उपाय स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. टीपा लिहा. (कोणतेही चार)

(१०)

(अ) मुख्य निर्वाचन आयुक्त

(ब) केंद्र-राज्य आर्थिक संबंध

(क) भारतीय जनता पक्ष

(ड) प्रादेशिकतावादी राजकारण

(इ) प्रादेशिक पक्षांच्या भूमिका

(फ) निर्वाचन आयोगाचे स्वातंत्र्य